

Tjänsteställe, handläggare
Samhällsplanering och Infrastruktur, Karin
Wallin

Sammanträdesdatum
2026-04-29

FöredragningsPM
Dnr: 26RS2984

Organ
Regionstyrelsen

Samrådsyttrande Villingsbergs övnings- och skjutfält, avgränsningssamråd inför ansökan om tillstånd för miljöfarlig verksamhet

Förslag till beslut

Regionstyrelsen beslutar

att förslaget till svar godkänns som Region Örebro läns svar till
Försvarmakten.

Sammanfattning

Försvarmakten har behov av att utöka och förändra verksamheten på
Villingsbergs skjutfält för att kunna uppfylla det uppdrag de erhållit från
regeringen. För att kunna genomföra detta krävs ett nytt miljötillstånd för
verksamheten.

Inom ramen för tillståndsprövningen genomför Försvarmakten ett samråd i
syfte att informera om processen och samla in relevant information till
miljökonsekvensbeskrivningen som behövs i tillståndsansökan.

Omprövning omfattar bland annat fler skjutdagar, ingen övre gräns för antal
skott, längre skjuttider, mer tidsintensiv och effektiv utbildning samt en
utveckling av verksamheten mot mer samövning mellan olika förband.
Försvarmakten har också behov av ett flexibelt teknik neutralt tillstånd som
inte begränsar användningen av ny teknik i framtiden.

Bedömningen är att Försvarmakten har avgränsat samrådet på ett korrekt sätt
avseende geografiskt område, tid och perspektiv. I fortsatt process och
planering av verksamhet på skjutfältet uppmanas Försvarmakten att eftersträva
lösningar som minimerar störning för rekreation och friluftsliv för att samspelet
mellan verksamheter som nyttjar skjutfältet och allmänheten fortsatt ska
fungera väl.

Tjänsteställe, handläggare
Samhällsplanering och Infrastruktur, Karin
Wallin

Sammanträdesdatum
2026-04-29

FöredragningsPM
Dnr: 26RS2984

Ärendebeskrivning

Villingsbergs skjutfält är ett militärt övningsområde beläget i skogsområdena öster och nordöst om Karlskoga. Berörda kommuner är Karlskoga, Lekeberg, Nora och Örebro. Skjutfältet omfattar cirka 10 000 hektar mark och är beläget på Kilbergsplatån. Villingsbergs skjutfält utgör ett riksintresse för totalförsvaret.

Vidare är Villingsbergs skjutfält ett av Försvarmaktens största skjutfält, vilket medför att samtliga förband inom Försvarmakten kan nyttja skjutfältet för sin verksamhet.

För att kunna genomföra Försvarmaktens nuvarande uppdrag, enligt regeringsbeslut 7 (FÖ2018/01425, FÖ2020/00228, FÖ2020/01269), krävs ett nytt miljötillstånd för verksamheten. Försvarmakten planerar därför att ompröva verksamheten på skjutfältet.

Inom ramen för tillståndsprövningen genomför Försvarmakten ett samråd i syfte att informera om processen och samla in relevant information till miljökonsekvensbeskrivningen som behövs i tillståndsansökan.

Efter genomfört samråd tas en samrådsredogörelse fram där inkomna synpunkter sammanställs och bemöts av Försvarmakten. Detta görs för att redovisa hur synpunkterna ska beaktas i den fortsatta processen. Därefter tas en tillståndsansökan fram vilken även omfattar bilagor i form av en miljökonsekvensbeskrivning (MKB), en teknisk beskrivning (TB) samt ovan nämnda samrådsredogörelse. Tillståndsansökan lämnas in till Miljöprövningsdelegationen (MPD) som är prövningsmyndighet.

Befintlig och planerad verksamhet

På Villingsbergs skjutfält bedrivs idag militär övningsverksamhet med syftet att skapa samtränade militära förband som ska vara tillgängliga för insatser inom och utom landet.

För att kunna uppfylla sitt uppdrag har Försvarmakten behov av att använda befintliga skjut- och övningsfält på ett annat sätt än tidigare och att kunna anpassa verksamheten efter det uppdrag som erhållits av regeringen. Omprövning omfattar bland annat fler skjutdagar, ingen övre gräns för antal skott, längre skuttider, mer tidsintensiv och effektiv utbildning samt en utveckling av verksamheten mot mer samövning mellan olika förband. Försvarmakten har också behov av ett flexibelt teknik neutralt tillstånd som inte begränsar användningen av ny teknik i framtiden.

Tjänsteställe, handläggare
Samhällsplanering och Infrastruktur, Karin
Wallin

Sammanträdesdatum
2026-04-29

FöredragningsPM
Dnr: 26RS2984

Verksamhet planeras bedrivs under ett större antal dagar på året, se tabell nedan.

	Typ av dag	Antal dagar	Antal kvällar	Antal nätter
Befintligt tillstånd	Vardagar (mån-fre)	180	100	50
	Lör/sön/helgdagar	40	35	20
Uppskattning av behov i nytt tillstånd	Alla veckodagar	330	330	330

Avgränsningar och påverkan

Samrådet är avgränsat till att beskriva förhållanden och påverkan inom det geografiska området för Villingsbergs skjutfält samt dess påverkansområde. Påverkansområdet utgörs av det anslutande område som påverkas av planerad verksamhet.

Tidshorisonten är avgränsad till 20 år då det är inom denna tid som relevanta miljöeffekter bedöms uppkomma och vara betydande.

Försvarsmakten har i samrådsunderlaget tagit upp följande perspektiv för vilka påverkan och konsekvenser ska bedömas och redovisas i miljökonsekvensbeskrivningen som ska biläggas i kommande tillståndsansökan.

- Riksintressen och skyddade områden
- Buller
- Luftmiljö
- Risk
- Utsläpp till mark och vatten
- Vattenmiljö
- Naturmiljö
- Landskapsbild
- Kulturmiljö
- Rekreation och friluftsliv
- Klimatpåverkan

Då störst påverkan för omgivningen bedömts uppstå i form av buller har bullerberäkningar tagits fram. Buller från skjutfält, särskilt impuls ljud från skott och sprängningar, kan upplevas som störande. Eftersom verksamheten planeras att utökas med bland annat fler skott och sprängningar samt fler verksamhetsdagar bedöms det finnas risk för större påverkan på omgivningen jämfört med idag och även risk för negativa konsekvenser.

Tjänsteställe, handläggare
Samhällsplanering och Infrastruktur, Karin
Wallin

Sammanträdesdatum
2026-04-29

FöredragningsPM
Dnr: 26RS2984

I kommande miljökonsekvensbeskrivning kommer konsekvenserna av buller från pågående och planerad verksamhet inom skjutfältet att redovisas och bedömas mer i detalj. Detta kommer att ske med stöd av den utvidgade bullerutredning som kommer att tas fram som bilaga till miljökonsekvensbeskrivningen.

Villingsbergs skjutfält och dess påverkansområde för buller och annan risk berör flera riksintressen och skyddade områden vars syften är att bevara och säkerställa värden för kulturmiljö, friluftsliv och naturvård. Dessa intressen och skyddade områden bedöms i vissa delar ha motstående syften vilka kan påverkas negativt av planerad verksamhet på skjutfältet. Verksamheten planeras dock ske inom ytor som varit ianspråktagna under lång tid av den befintliga verksamheten.

Verksamheten på skjutfältet medför redan idag att tillgängligheten för allmänheten är begränsad till följd av avlysningar (tillträdesförbud) vilket i sin tur begränsar möjligheterna till rekreation och friluftsliv inom området. Villingsbergs skjutfält innehar värden som gör området attraktivt för friluftsliv. Ett nytt tillstånd i enlighet med Försvarmaktens behov kommer innebära att antalet avlysningar blir fler.

Eventuella åtgärder som görs inom strandskyddade områden kan behöva dispens från strandskyddet vilket i så fall kan hanteras inom ramen för tillståndsansökan. Det bedöms inte bli någon påverkan på vattenskyddsområdet för Garphyttan och inga negativa konsekvenser bedöms uppkomma eftersom avrinningen av vatten från skjutfältet inte sker i riktning mot vattenskyddsområdet.

Bedömning

Bedömningen är att Försvarmakten har avgränsat samrådet på ett korrekt sätt avseende geografiskt område, tid och perspektiv.

Försvarmaktens möjlighet att nyttja Villingsbergs skjut- och övningsfält för övning och utbildning bedöms som viktig för Sveriges totalförsvarsförmåga och för utvecklingen av försvarsindustrin i Örebro län. Det är dock viktigt att intressen som finns inom området och inom påverkansområdet också får möjlighet att bevaras och utvecklas. Stora områden i anslutning till skjutfältet är riksintressen för rekreation och friluftsliv och lockar många besökare årligen. Bedömning är därför att Försvarmakten i sin planering av verksamhet bör eftersträva att minimera störande verksamhet under kvällar, helger och skollov då det kan antas vara fler som vistas i dessa områden. Detta både för att

Tjänsteställe, handläggare
Samhällsplanering och Infrastruktur, Karin
Wallin

Sammanträdesdatum
2026-04-29

FöredragningsPM
Dnr: 26RS2984

minimera störning och för att samspelet mellan verksamheter som nyttjar skjutfältet och allmänheten fortsatt ska fungera väl.

Konsekvenser för miljö-, barn- och jämställdhetsperspektiven

Ett utökande av verksamheten på Villingsbergs skjutfält kommer få effekter på såväl miljö som allmänhetens möjlighet att nyttja och deras upplevelse av rekreations- och friluftsområden i anslutning till skjutfältet. Allmänhetens tillgänglighet till skjutfältet kommer också att ytterligare begränsas.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet väntas inte få några ekonomiska konsekvenser för Region Örebro län.

Beslutsunderlag

FöredragningsPM regionstyrelsen 2026-04-29

Förslag till svar på remiss

Remiss – Samrådsunderlag

Bilaga 2 Remiss – Bullerberäkningar

Rickard Simonsson
Regiondirektör

Skickas till:

Försvarsmakten